

Soukromá hotelová škola Bukaschool s. r. o.

Kmochova 1823, 434 01 Most • +420 476 706 696 •

info@bukaschool.cz www.bukaschool.cz

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0227
Název projektu	Bukaschool
Název školy	Soukromá hotelová škola Bukaschool s.r.o., Kmochova 1823, 434 01 Most
Vyučovací předmět	Český jazyk a komunikace
Tematický okruh	Jazyková cvičení
Ročník	1. – 4. ročník
Jméno autora	Mgr. Karel Singer
Období tvorby DUM	srpen 2012
Označení DUM	VY_32_INOVACE_03KS03_Jazykové cvičení III
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Anotace	DUM tematického okruhu „Jazyková cvičení“ jsou určeny pro procvičování a fixaci vybraných problémů z různých disciplín českého jazyka, zvl. ortografie, morfologie, syntaxe a stylistiky, na základě cvičení a práce s texty. <i>Pozn.: Čtěte metodický pokyn v závěru DUM.</i>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JAZYKOVÉ CVIČENÍ III.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM:

K nejstarším lázním České republiky patří Karlovy Vary, známé svými horkými prameny již před mnoha lety, což dokazuje jméno říčky Teplé, do níž se horké prameny dříve vlévaly.

1. Z pořádku slov se pokuste usoudit, z jakého kontextu bylo uvedené souvětí vybráno.
2. Z jakého kontextu by asi byla vybrána věta *Karlovy Vary patří k nejstarším lázním České republiky*?
3. Určete druhy a vzory přídavných jmen.
4. Vyhledejte podstatná jména pomnožná a určete jejich vzor.
5. Odůvodněte užití vztažného zájmena přivlastňovacího *svými* (ne tedy *jejich*).
6. Všimněte si výrazu *před mnoha lety*: v kterém pádě je číslovka *mnoha* a v kterém je podstatné jméno *lety*? Který z těchto dvou členů bychom chápali jako řídicí a který jako závislý?

JAZYKOVÉ CVIČENÍ III.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM:

K nejstarším lázním České republiky patří Karlovy Vary, známé svými horkými prameny již před mnoha lety, což dokazuje jméno říčky Teplé, do níž se horké prameny dříve vlévaly.

1. Z pořádku slov se pokuste usoudit, z jakého kontextu bylo uvedené souvětí vybráno.
2. Z jakého kontextu by asi byla vybrána věta *Karlovy Vary patří k nejstarším lázním České republiky*?
3. Určete druhy a vzory přídavných jmen.
4. Vyhledejte podstatná jména pomnožná a určete jejich vzor.
5. Odůvodněte užití vztažného zájmena přivlastňovacího *svými* (ne tedy *jejich*).
6. Všimněte si výrazu *před mnoha lety*: v kterém pádě je číslovka *mnoha* a v kterém je podstatné jméno *lety*? Který z těchto dvou členů bychom chápali jako řídicí a který jako závislý?

JAZYKOVÉ CVIČENÍ III. – ŘEŠENÍ

1. Z prvních slov souvětí je patrné, že se mluvilo o lázních a že právě přichází řeč na Karlovy Vary.
2. Mluvilo se o Karlových Varech a právě se o nich začíná mluvit jako o starých lázních.
3. *Nejstaršími* – adj. měkké, vzor jarní; *české, známé, horkými, horké* – adj. tvrdá, vzor mladý; *Karlovy* – adj. přivlastňovací, vzor otcův.
4. *Karlovy Vary* – rod mužský; *lázně* – rod ženský.
5. Zájmeno přivlastňuje podmětu věty.
6. Obě slova jsou v 7. pádě. Přirozenější je chápat jako člen řídicí slovo *lety*; číslovka *mnoho* se tu chová jako číslovka adjektivní.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ – METODICKÝ POKYN

- ❖ Jazykové cvičení bylo vytvořeno za účelem procvičování a fixace dané jazykové oblasti.
- ❖ Je vhodné jej využít např. na začátku vyučovací hodiny jako „zahřívací“ činnost před tím, než začneme probírat téma hodiny. (Nebo lze cvičení zařadit naopak na konec hodiny.) Buď cvičení promítneme prostřednictvím dataprojektoru, nebo jej nakopírujeme a nastříháme (z ekonomických důvodů jsou cvičení koncipována na formát A5). Žáci mohou na řešení pracovat ve skupinách nebo individuálně.
- ❖ Je možné se cvičeními pracovat i celou vyučovací hodinu. Osvědčilo se utvořit skupiny (2 – 4 žáci), zadat do každé z nich jiné jazykové cvičení ze sady I. – XX., přičemž si jednotlivé skupiny cvičení během hodiny prostřídaly. Postup práce může být následující:
 - žáci utvoří skupiny max. po čtyřech;
 - do každé skupiny rozdáme čistý list papíru na zaznamenávání odpovědí, nebo pracovní list – viz dále;
 - do každé skupiny rozdáme jazykové cvičení, po vyřešení přidáváme další, další... – dle časových možností a schopností žáků;
 - je nutné si stanovit systém záznamu odpovědí, abychom při hodnocení věděli, které cvičení je předmětem naší kontroly; můžeme si např. předem připravit pracovní list do každé skupiny, na kterém bude označení cvičení předtištěno.

JAZYKOVÉ CVIČENÍ III. – BIBLIOGRAFICKÉ CITACE

JELÍNEK, Jaroslav a kol. *Jazykové rozbory*. Praha: SPN, 1972, 203-205. ISBN 14-281-72.

„Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Karel Singer.“